GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din 2026

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Amendamentului, semnat la 7 septembrie 2026, la Acordurile de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind Proiectul de dezvoltare a sistemului electroenergetic, semnate la 26 septembrie 2019

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Amendamentului, semnat la 7 septembrie 2026, la Acordurile de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind Proiectul de dezvoltare a sistemului electroenergetic, semnate la 26 septembrie 2019.

Prim-ministru **VASILE TOFAN**

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe Mihail POPȘOI

Ministrul energiei Dorin Junghietu

Ministrul finanțelor Victoria Belous

Proiect

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru ratificarea Amendamentului, semnat la 7 septembrie 2026, la Acordurile de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind Proiectul de dezvoltare a sistemului electroenergetic, semnate la 26 septembrie 2019

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Amendamentul, semnat la 7 septembrie 2026, la Acordurile de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind Proiectul de dezvoltare a sistemului electroenergetic, semnate la 26 septembrie 2019.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Amendamentului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Asociația Internațională pentru Dezvoltare cu privire la ratificarea Amendamentului nominalizat.

Art. 4. –Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Argumentarea oportunității ratificării Amendamentului, semnat la 7 septembrie 2026, la Acordurile de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind Proiectul de Dezvoltare al Sistemului Electroenergetic, semnate la 26 septembrie 2019

A. Descrierea tratatului

Informații generale

Părțile la tratat sunt Republica Moldova, în calitate de beneficiar al finanțării și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, parte a Grupului Băncii Mondiale, în calitate de finanțator.

Amendamentul vizează modificarea Acordurilor de finanțare nr. 6380-MD și 6381-MD semnate la 26 septembrie 2019, acordate pentru implementarea Proiectului de Dezvoltare al Sistemului Electroenergetic și care presupune construcția liniei electrice aeriene 400kV Vulcănești-Chișinău, modernizarea stației electrice Chișinău 330kV și extinderea stației electrice Vulcănești 400kV.

Amendamentul propus, urmează a fi promovat ca tratat internațional, respectiv are caracter interstatal, urmând a fi încheiat între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, organizație financiară internațională din cadrul Grupului Băncii Mondiale.

Tratatul este perfectat sub forma unei scrisori de amendare și anulare parțială a finanțării, care urmează a fi acceptată/semnată de Republica Moldova după parcurgerea procedurilor interne necesare pentru încheierea acesteia, în conformitate cu prevederile Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Informații privind conținutul Acordului

Obiectul tratatului îl constituie amendarea acordurilor de finanțare aferente Proiectului de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic, prin restructurarea Proiectului de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic și anularea parțială a unei părți din finanțarea acordată.

Scopul tratatului este ajustarea cadrului de implementare a proiectului la activitățile rămase a fi realizate, prin excluderea unor componente asupra cărora părțile au convenit și prin actualizarea tabelului de retrageri din finanțare, în vederea asigurării unei implementări eficiente, conforme cu necesitățile actuale ale proiectului și cu înțelegerile agreate între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare.

Prin amendamentul propus, urmează a fi restructurat Proiectul de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic prin anularea parțială a finanțării în sumă de 3,5 milioane Euro destinate anterior sistemului SCADA/EMS/MMS, și calculată de către Banca Mondială, precum și actualizarea tabelului de atragere a sumelor creditate, astfel încât implementarea proiectului să continue în condiții clare, eficiente și conforme cu activitățile rămase de realizat.

Cu referire la încetarea sau prelungirea valabilității, aceasta urmează să se realizeze în condițiile prevăzute de acordurile de finanțare existente și de condițiile generale aplicabile finanțărilor acordate de Asociația Internațională pentru Dezvoltare.

Conform prevederilor scrisorii remise de Banca Mondială, amendarea se realizează prin acordul scris al părților, în forma acceptată de Asociația Internațională pentru Dezvoltare și confirmată de Republica Moldova prin semnarea scrisorii de amendare de către ambele părți.

B. Analiza de impact

Actualitatea încheierii Amendamentului rezultă din necesitatea ajustării cadrului de implementare a Proiectului de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic la situația actuală a activităților rămase în proiect. În procesul de implementare, părțile au convenit asupra restructurării proiectului, inclusiv prin excluderea unor activități anterior prevăzute, precum modernizarea sistemului SCADA/EMS/MMS și construcția unui nou sediu pentru ÎS „Moldelectrica". În acest context, amendarea acordurilor de finanțare este necesară pentru a reflecta juridic și financiar modificările agreate cu Asociația Internațională pentru Dezvoltare.

Amendamentul se înscrie în practica obișnuită a relațiilor de finanțare cu instituțiile financiare internaționale, în cadrul căreia proiectele pot fi restructurate în funcție de stadiul implementării, de prioritățile actualizate ale beneficiarului și de fezabilitatea activităților finanțate. În acest sens, documentul nu instituie un mecanism nou, ci reflectă o practică administrativ-financiară utilizată în gestionarea proiectelor finanțate de Asociația Internațională pentru Dezvoltare.

Cu referire la existența sau inexistența unor alte opțiuni alternative de reglementare, de menționat faptul că, ajustările propuse vizează în Acordurile de finanțare nr. 6380-MD și 6381-MD, inclusiv modificarea descrierii unor componente ale Proiectului de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic și anularea parțială a finanțării în sumă de 3,5 milioane euro. În consecință, aceste modificări pot fi operate numai în aceeași formă juridică în care au fost asumate obligațiile inițiale.

Încheierea Amendamentului nu determină necesitatea negocierii sau semnării unor tratate internaționale ori documente subsecvente distincte.

Republica Moldova își menține obligația de a implementa activitățile rămase ale proiectului în conformitate cu acordurile de finanțare și cu cerințele aplicabile finanțărilor acordate de Asociația Internațională pentru Dezvoltare, iar finanțatorul își menține angajamentele de finanțare pentru componentele care continuă să fie implementate. Celelalte drepturi și obligații stabilite prin Acordurile de finanțare nr. 6380-MD și 6381-MD rămân neschimbate, în măsura în care nu sunt modificate expres prin Amendament

Scrisoarea de amendare nu conține prevederi distincte privind soluționarea disputelor. În consecință, eventualele neînțelegeri care ar putea apărea în procesul de aplicare a amendamentului urmează să fie soluționate potrivit cadrului juridic stabilit prin acordurile de finanțare existente și prin condițiile generale aplicabile finanțărilor acordate de Asociația Internațională pentru Dezvoltare.

Punerea în aplicare a Amendamentului este oportună într-un termen cât mai restrâns, pentru a evita menținerea unor componente care nu mai urmează a fi realizate în cadrul proiectului și pentru a permite actualizarea corespunzătoare a cadrului financiar.

Aspectul politic, cultural, social

Din perspectiva relațiilor bilaterale și multilaterale ale Republicii Moldova, amendamentul are un impact pozitiv, întrucât confirmă continuitatea cooperării cu Asociația Internațională pentru Dezvoltare, parte a Grupului Băncii Mondiale, în cadrul Proiectului de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic.

Acceptarea modificărilor convenite demonstrează capacitatea Republicii Moldova de a gestiona flexibil și responsabil proiectele finanțate din surse externe, inclusiv prin ajustarea acestora la prioritățile actuale și la realitățile de implementare.

În plan regional, menținerea implementării activităților relevante pentru sistemul electroenergetic contribuie indirect la consolidarea securității energetice și la creșterea rezilienței infrastructurii energetice naționale.

Sub aspect social, tratatul nu produce efecte directe asupra populației, anumitor grupuri sociale, culturii sau dezvoltării umane, întrucât obiectul său este unul tehnic, financiar și administrativ, referitor la modificarea unor componente ale proiectului și la anularea parțială a unei sume din finanțare.

Aspectul economic si de mediu

Din perspectivă economică, Amendamentul are drept efect ajustarea realistă a cadrului de implementare a proiectului la stadiul actual al lucrărilor și al contractelor în derulare, precum și renunțarea la suma de 3,5 milioane Euro din finanțarea acordată în cadrul Proiectului de dezvoltare a sistemului electroenergetic este justificată de restructurarea proiectului și de excluderea unor activități complementare care nu mai pot fi realizate în mod fezabil în perioada rămasă de implementare.

Amendamentul are în vedere eliminarea unor componente aferente Părții 3 a proiectului, respectiv activități care nu constituie elemente indispensabile pentru atingerea obiectivului principal al proiectului, dar care presupun timp suplimentar de pregătire, contractare și implementare.

În acest context, menținerea finanțării pentru activități necontractate sau care nu mai pot fi realizate în termenul disponibil ar crea riscuri administrative și financiare, fără a contribui efectiv la finalizarea proiectului.

Beneficiile directe pentru economia Republicii Moldova constau în finalizarea și punerea în funcțiune a infrastructurii de transport al energiei electrice, inclusiv a liniei Vulcănești–Chișinău și a stațiilor electrice aferente.

Aceste beneficii se exprimă prin sporirea capacității sistemului de transport, creșterea fiabilității acestuia și consolidarea securității aprovizionării cu energie electrică.

Sub aspectul mediului, Amendamentul nu generează, prin el însuși, efecte de mediu suplimentare semnificative, întrucât vizează în principal restructurarea unor componente ale proiectului și ajustarea finanțării. Activitățile care continuă să fie implementate rămân supuse instrumentelor și cerințelor de salvgardare prevăzute în cadrul existent al proiectului, inclusiv celor privind evaluarea impactului asupra mediului și social și gestionarea efectelor aferente implementării lucrărilor.

Proiectul are o valoare totală de 61 milioane Euro, iar până la etapa actuală au fost valorificate peste 42,77 milioane Euro din împrumut, ceea ce confirmă gradul avansat de implementare și necesitatea finalizării investițiilor începute.

Beneficiile indirecte se referă la crearea condițiilor pentru dezvoltarea pieței energiei electrice, integrarea regională și alinierea la cerințele tehnice relevante pentru cooperarea cu ENTSO-E.

Aspectul normativ

Acordul de împrumut menționat este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova și nu contravine acesteia.

Amendamentul este compatibil cu Carta Organizației Națiunilor Unite, cu tratatele internaționale în vigoare pentru Republica Moldova și cu angajamentele asumate de aceasta la nivel internațional și regional. Prin obiectul și conținutul său, Amendamentul are un caracter financiar și tehnic, fiind destinat ajustării cadrului de implementare a Proiectului de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic și nu conține prevederi care să contravină obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova.

Acordul de împrumut este compatibil cu cadrul normativ existent și este compatibil cu legislația Uniunii Europene, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova face parte, iar încheierea acestuia nu implică modificarea legislației în vigoare.

Implementarea Amendamentului nu necesită adoptarea unor acte normative noi și nici modificarea cadrului normativ național în vigoare. Totodată, nu este necesară elaborarea sau aprobarea unui plan de acțiuni distinct privind asigurarea compatibilității Amendamentului, astfel că implementarea prevederilor Amendamentului urmează să fie realizată prin mecanismele instituționale, administrative, financiare și de monitorizare deja existente în cadrul Proiectului de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic.

Aspectul instituțional si organizatoric

Sub aspect instituțional și organizatoric, tratatul nu instituie forme noi de cooperare, ci continuă cadrul de colaborare deja existent între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, parte a Grupului Băncii Mondiale, în cadrul Proiectului de dezvoltare a sistemului electroenergetic.

Încheierea amendamentului nu presupune înființarea unor instituții sau structuri noi, nici la nivel național, nici la nivel internațional, și nu necesită modificarea cadrului instituțional existent.

Structura de implementare a proiectului este deja funcțională, fiind utilizate mecanismele administrative existente, prin urmare, amendamentul are rolul de a ajusta termenii de implementare și finanțare ai proiectului.

Implementarea Amendamentului nu necesită abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi. Atribuțiile privind implementarea, monitorizarea și supravegherea Proiectului de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic sunt exercitate în continuare de structurile deja existente, în limitele competențelor stabilite de cadrul normativ și de documentele proiectului.

Amendamentul nu instituie structuri noi și nu modifică arhitectura instituțională existentă, acesta având drept scop ajustarea termenilor de implementare și finanțare ai proiectului. Prin urmare, punerea sa în aplicare poate fi asigurată prin competențele deja atribuite autorităților și entităților implicate.

Amendamentul nu generează obligația creării unor mecanisme instituționale internaționale suplimentare și nici a desemnării unor reprezentanți permanenți în structuri noi.

Cu referire la procesul de raportare, acesta urmează să fie realizat în cadrul mecanismelor existente de monitorizare a PDSE, fără instituirea unor obligații de raportare fundamental noi.

Implementarea Amendamentului nu necesită elaborarea sau aprobarea unui plan de acțiuni instituțional ori interinstituțional distinct privind asigurarea măsurilor organizatorice. Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor Amendamentului urmează să fie realizate în cadrul mecanismelor administrative, instituționale și de monitorizare deja existente pentru Proiectul de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic.

Rapoartele de progres sunt prezentate periodic către finanțator, iar controlul implementării se realizează la mai multe niveluri: UCIPE, în calitate de structură responsabilă de managementul operațional; Ministerul Energiei, în calitate de autoritate responsabilă de supravegherea instituțională; Comitetul de supraveghere al proiectului; precum și finanțatorul, în conformitate cu procedurile aplicabile proiectelor finanțate de Banca Mondială.

Aspectul financiar

Sub aspect financiar, tratatul permite menținerea cadrului de finanțare externă necesar pentru finalizarea componentelor critice ale Proiectului de dezvoltare a sistemului electroenergetic, inclusiv lucrările de finalizare, testare, punere în funcțiune și acceptanță operațională pentru LEA 400 kV Vulcănești–Chișinău, SE Chișinău 330 kV și SE Vulcănești 400 kV.

Valoarea totală a proiectului este de 61 milioane Euro, iar contribuția Guvernului Republicii Moldova este prevăzută pentru procedura de expropriere.

Amendamentul nu modifică condițiile financiare esențiale ale acordurilor de finanțare. Ratele dobânzii, taxele de angajament, taxa de deservire, comisioanele și celelalte condiții aplicabile Acordurilor de finanțare nr. 6380-MD și 6381-MD/SUF rămân neschimbate, urmând să se aplice potrivit acordurilor inițiale.

Modificările vizează ajustarea cadrului de implementare, și anularea parțială a sumei de 3,5 milioane Euro din finanțare, fără instituirea unor costuri financiare noi sau a unor condiții de creditare mai împovărătoare pentru Republica Moldova.

Prin urmare, măsurile de reducere a costurilor și riscurilor constau în restructurarea proiectului, excluderea componentelor nefezabile sau neprioritare și concentrarea resurselor asupra activităților critice, fără impact direct asupra bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat, mediului de afaceri sau sistemului fiscal.

Implementarea Amendamentului nu implică cheltuieli suplimentare semnificative pentru realizarea măsurilor cu caracter normativ, instituțional sau organizatoric. Amendamentul nu presupune adoptarea unor acte normative noi, constituirea unor structuri instituționale suplimentare sau instituirea unor mecanisme organizatorice distincte, implementarea urmând să fie asigurată prin cadrul existent al Proiectului de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic.

Cheltuielile administrative aferente coordonării, monitorizării, raportării și comunicării cu finanțatorul urmează a fi suportate în limitele resurselor instituționale și financiare existente ale entităților implicate în implementarea proiectului. Amendamentul nu instituie costuri financiare noi și nu generează condiții de creditare suplimentare pentru Republica Moldova.

Aspectul temporar

În cazul Amendamentului la acordurile de finanțare aferente PDSE, măsurile preparatorii necesare până la intrarea în vigoare au caracter administrativ și procedural și constau în avizarea interinstituțională a textului amendamentului, obținerea aprobărilor prevăzute de cadrul legal aplicabil tratatelor internaționale, semnarea acestuia și transmiterea confirmării acceptării către Asociația Internațională pentru Dezvoltare.

Implementarea Amendamentului va începe după intrarea acestuia în vigoare și va fi realizată în cadrul perioadei de implementare a Proiectului de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic. Principalele etape constau în reflectarea restructurării proiectului, operarea anulării parțiale a finanțării în sumă de 3,5 milioane euro, actualizarea tabelului de retrageri și continuarea implementării activităților rămase.

Amendamentul nu instituie o periodicitate nouă sau distinctă pentru prezentarea rapoartelor de monitorizare ori evaluare. Raportarea va continua în cadrul mecanismelor existente ale Proiectului de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic.

Amendamentul nu conține prevederi distincte privind suspendarea sau încetarea sa. Eventuala suspendare sau încetare urmează să fie analizată și realizată în condițiile prevăzute de Acordurile de finanțare nr. 6380-MD și 6381-MD și de condițiile generale aplicabile finanțărilor acordate de Asociația Internațională pentru Dezvoltare.

În eventualitatea suspendării sau încetării, consecințele juridice și financiare vor fi cele prevăzute de cadrul contractual existent, inclusiv în ceea ce privește finanțările deja acordate, sumele

retrase, obligațiile de plată și celelalte drepturi și obligații născute anterior momentului suspendării sau încetării.

Amendamentul nu instituie obligații autonome care să continue după stingerea acestuia.

C. Analiza oportunității ratificării

Amendamentul la Acordurile de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind Proiectul de Dezvoltare al Sistemului Electroenergetic a fost semnat cu respectarea procedurii prevăzute de Legea nr. 595/1999 cu privire la tratatele internaționale ale Republicii Moldova, precum și a Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015, în acest context fiind emis Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 741-X din 21 august 2026.

Amendamentul a fost semnat la data de 7 septembrie 2026, într-un singur exemplar în limba engleză, fiind semnat de către Ministrul Finanțelor dna Victoria BELOUS, în baza deplinelor puteri acordate de Ministrul Afacerilor Externe.

Amendamentul urmează a fi ratificat de Parlamentul Republicii Moldova, acesta urmând a fi declarat efectiv după îndeplinirea condițiilor pentru intrarea în vigoare.

Ministru **Dorin JUNGHIETU**